

Siguin $(E, \langle, \rangle)$ un espai euclidià i $\mathcal{B} = \{e_1, \dots, e_n\}$ una base ortonormal. Orientem E per la base $\mathcal{B}$ i denotem per $\sigma_n = e_1 \wedge \dots \wedge e_n$ l'element de volum corresponent.

Definició. Per a cada $p \geq 0$, es defineix l'aplicació $*$: $\mathcal{A}^p(E) \longrightarrow \mathcal{A}^{n-p}(E)$ com l'aplicació lineal que sobre els elements de la base de $\mathcal{A}_p(E)$ està determinada per

$$*e_{i_1} \wedge \dots \wedge e_{i_p} = \varepsilon(\sigma) e_{j_1} \wedge \dots \wedge e_{j_{n-p}},$$

on $1 \leq i_1 < \dots < i_p \leq n$, $1 \leq j_1 < \dots < j_{n-p} \leq n$ són els índexs complementaris de I i σ és la permutació $\sigma = (i_1, \dots, i_p, j_1, \dots, j_{n-p})$.

1. Calculeu l'aplicació adjunta per a $\mathbb{R}^2$ i $\mathbb{R}^3$, amb el producte escalar ordinari, $p \geq 0$.

2. Si $u, v, w \in \mathbb{R}^3$, proveu que se satisfà

$$\begin{aligned} *(u \wedge v) &= u \times v \\ *(u \wedge v \wedge w) &= \det(u, v, w). \end{aligned}$$

3. Proveu que $*$ satisfà les propietats següents:

- (a) $\langle *f, g \rangle = (-1)^{p(n-p)} \langle f, *g \rangle$, $f \in \mathcal{A}^p(E)$, $g \in \mathcal{A}^{n-p}(E)$.
- (b) $** = (-1)^{p(n-p)}$.
- (c) $\langle f, g \rangle = *(g \wedge *f) = *(f \wedge *g)$, $f, g \in \mathcal{A}^p(E)$.
- (d) Si $f, g \in \mathcal{A}^p(E)$, aleshores $f \wedge *g = g \wedge *f = \langle f, g \rangle \sigma_n$.

4. Proveu que si $u_1, \dots, u_n$ és una base ortonormal qualsevol de E , aleshores

$$*u_1 \wedge \dots \wedge u_p = \pm u_{p+1} \wedge \dots \wedge u_n,$$

indicant quan es dona el signe + o el signe -. (Indicació: Proveu prèviament el resultat següent.

Lema. Si M és una matriu ortogonal i considerem una descomposició per blocs de la forma

$$M = \begin{pmatrix} A & B \\ C & D \end{pmatrix}$$

aleshores se satisfà

$$\begin{pmatrix} A & B \\ 0 & I \end{pmatrix} \begin{pmatrix} A^T & C^T \\ B^T & D^T \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} I & 0 \\ C^T & D^T \end{pmatrix}.$$

I deduiu que $\det D = \det M \det A$.

5. Proveu que si els vectors $v_1, \dots, v_p$ són linealment independents, aleshores existeix una base $w_1, \dots, w_{n-p}$ del subespai $F^\perp = \langle v_1, \dots, v_p \rangle^\perp$ tal que la base de E formada pels vectors $v_1, \dots, v_p, w_1, \dots, w_{n-p}$ és positiva i

$$*v_1 \wedge \dots \wedge v_p = w_1 \wedge \dots \wedge w_{n-p}.$$

Deduiu que

$$\text{vol}(v_1, \dots, v_p) = \text{vol}(w_1, \dots, w_{n-p}).$$

6. Sigui $v \in E$ i $\mathbf{v}^\wedge = v \wedge - : \mathcal{A}^p(E) \longrightarrow \mathcal{A}^{p+1}(E)$ l'aplicació lineal $w \mapsto v \wedge w$. Sigui $\mathbf{v}^*$ l'aplicació adjunta de $\mathbf{v}^\wedge$, proveu que

$$\mathbf{v}^*(w) = (-1)^{np} * (v \wedge (*w)).$$